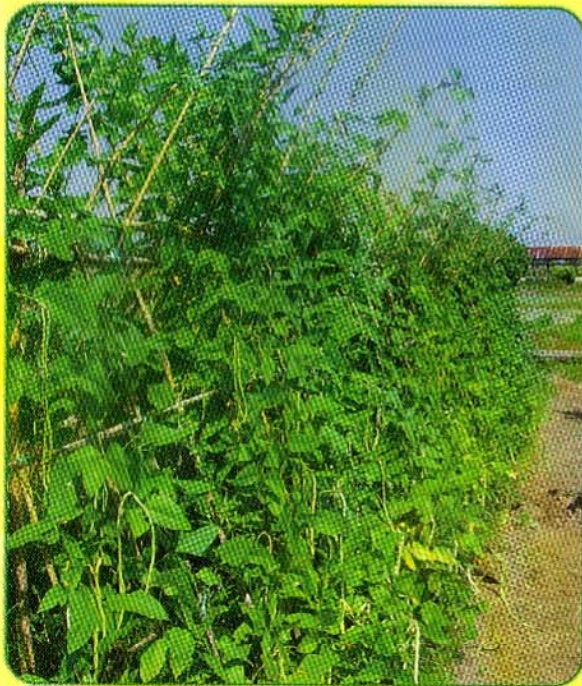

မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သော
တိုင်ထောင်ပဲ (မျိုးအမည် - မဟူရာ) ၏
ထူးခြားသော
အရည်အသွေးလက္ခဏာများ

ပတ်ဝန်းကျင် ရာသီဥတုဒဏ် ခံနိုင်ရည်ရှိခြင်း
မျိုးသန့် အထွက်ကောင်းမျိုးဖြစ်၍ အပင်ညီညာခြင်း၊
သီးတောင့် ညီညာခြင်း
သီးတောင့်ရှည်လျားပြီး စားသုံးရာတွင် နူးညံ့မှုရှိခြင်း
တို့ဖြစ်ပါသည်။

နည်းပညာအကူအညီရယူလိုပါက
မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရယူပါ။

တိုင်ထောင်ပဲ

မြန်မာအမည် - တိုင်ထောင်ပဲ
အင်္ဂလိပ်အမည် - Pole bean, Yard long bean
ရုက္ခဗေဒအမည် - *Vigna sinensis*
မျိုးရင်းအမည် - Leguminosae

မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းမှ ထုတ်လုပ်သော
တိုင်ထောင်ပဲ (မျိုးအမည် - မဟူရာ) ၏
အရည်အသွေး လက္ခဏာများ

- ✱ ဟင်းသီးဟင်းရွက်သစ်သီးဝလံသုတေသနနှင့်
ဖွံ့ဖြိုးရေးဗဟိုဌာနမှ (၂၀၀၃) ခုနှစ်တွင် ရွေးချယ်
ခဲ့ပြီး ထုတ်လုပ်ဖြန့်ဝေလျှက်ရှိသော မျိုးသန့်
အထွက်ကောင်းမျိုး ဖြစ်ပါသည်။
- ✱ သီးတောင့်အရောင်မှာ အစိမ်းရင့်ရောင်ဖြစ်ပြီး
သီးတောင့်အလျားမှာ (၂) ပေ ရှည်သည်။
- ✱ စားသုံးနိုင်သော သီးတောင့် တစ်တောင့်
အလေးချိန်မှာ (၂၀) ဂရမ်ရှိသည်။
- ✱ တစ်ပင်မှသီးတောင့် (၁၅ - ၂၀) တောင့် ရရှိသည်။
- ✱ စိုက်ပြီး (၄၀ - ၄၅) ရက်သားတွင် အသီးစတင်
ရူးဆွတ်နိုင်သည်။
- ✱ အပင်သက်တမ်း (၁၀၀) ရက် ဖြစ်သည်။
- ✱ အစေ့အရောင်မှာ အနက်ရောင်ဖြစ်ပြီး မျိုးစေ့
ထုတ်မည်ဆိုပါက တစ်ဧကလျှင် (၄-၆) တင်းနှုန်း
ရရှိသည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း

တိုင်ထောင်ပဲ စိုက်ပျိုးနည်း

၂၀၁၁ ခုနှစ်

တိုင်ထောင်ပဲ စိုက်ပျိုးနည်း

◆ အမျိုးအစား

ပဲတောင့်ရှည်တွင်အပင်ပုမျိုးနှင့်အပင်ရှည်မျိုးဟူ၍ (၂)မျိုး ခွဲခြားထားပါသည်။ အပင်ရှည်မျိုးကိုတိုင်ထောင်၍ စိုက်ပျိုးကြသည်။ အတောင့်အရောင်မှာ အစိမ်းနု၊ အစိမ်းရင့်၊ အနီရောင်ဟူ၍ အမျိုးမျိုးကွဲပြားသည်။ အစေ့အရောင်မှာ အဖြူရောင်၊ အနက်ရောင်၊ အနီရောင်နှင့် အဖြူအနီရောနှောသော အရောင်ဟူ၍ အမျိုးမျိုးရှိပါသည်။

◆ ရေမြေရာသီဥတု

သဲမြေမှမြေစေးအထိ မြေအမျိုးမျိုးတွင်စိုက်ပျိုး၍ရသည်။ အလွန်ချဉ်သောမြေတွင် ကောင်းစွာ မဖြစ်ထွန်းချေ။ စိုက်ပျိုးရန်အကောင်းဆုံး မြေအချဉ်ငန်ဓါတ်မှာ ပီအိပ်ချ် (၆) မှ (၇) အတွင်းဖြစ်သည်။

အပူချိန် (၁၀)°C အောက်တွင် သီးပွင့်မှုကို နှောင့်နှေးစေသည်။ အလွန်ပူသောရာသီ (သို့) မိုးအလွန်များပါကလည်း အပွင့်အသီးကို ကြွေစေသည်။ အသင့်တော်ဆုံး အပူချိန်မှာ (၁၅)°C မှ (၂၂)°C အတွင်းဖြစ်သည်။

◆ မျိုးစေ့နှုန်းထား

ချုံပုတ်မျိုး (၄၀-၄၅) ကီလိုဂရမ်/တစ်ဧက
တိုင်ထောင်မျိုး (၁၂-၁၅) ကီလိုဂရမ်/တစ်ဧက

◆ မြေပြုပြင်ခြင်း

ထယ် (၂) စပ်၊ ထွန် (၂) စပ်နှင့် ထွန်ရေ အသင့်အတင့်ရလျှင် စိုက်နိုင်သည်။ ရေ မဝပ်သောမြေကို ရွေးချယ်ရမည်။

◆ မြေဩဇာနှုန်းထား

တစ်ဧကအတွက် နွားချေးလှည်း (၅-၁၀) စီး၊ ယူရီးယား (၁၀၀) ကီလို၊ တီစူပါ (၅၀) ကီလို၊ ပိုတက် (၂၅) ကီလို ထည့်ရမည်။ နွားချေး၊ တီစူပါ၊ ပိုတက်နှင့်ယူရီးယား (၅၀) ကီလိုကို မစိုက်မီ မြေခံထည့်ပြီးကျန် ယူရီးယား (၅၀) ကီလိုကို ပေါင်းလိုက် မြေဆွချိန်တွင် ထည့်သွင်းပေးရမည်။ လုပ်အား တတ်နိုင်ပါက မျိုးစေ့ချစိုက်ချိန်တွင် ဓါတ်မြေဩဇာများကို အစေ့ပတ်ပတ်လည် (၃) လက်မခန့်အကွာတွင် ချပေးပါ။ မဂ္ဂနီဆီယမ်နှင့် သွပ်ဓါတ်များ ချို့တဲ့ပါက အသီးတွင် ပရိုတင်းဓါတ်ပါဝင်မှုကို လျော့နည်းစေသည်။ မဂ္ဂနီဆီယမ်ဓါတ် လိုအပ်ပါက အပင်၏ အောက်ပိုင်းအရွက်တို့၏ နှုတ်ခမ်းပတ်ပတ်လည်၌ ဝါလာသည်ကို တွေ့ရမည်။

◆ စိုက်ပျိုးခြင်း

မျိုးစေ့ချရာတွင် အစိုဓါတ်များလွန်းက ပုပ်သွားတတ်သည်။ တိုင်ထောင်ပဲကို အများအားဖြင့် တစ်တန်းနှင့် တစ်တန်း (၃) ပေခြား၍ တစ်ပင်နှင့် တစ်ပင် (၉ - ၁၂) လက်မ ခွာ၍ စိုက်သည်။ စိုက်ပျိုးပြီး အပင် (၂) ပတ်သားတွင် (၇) ပေခန့်ရှည်သော ဝါးတိုင် (သို့) ကိုင်းတန်းများကို အပင်အခြေတွင် နွယ်တက်နိုင်ရန် ထောင်ပေးသည်။

ဝါးရှားသောအရပ်ဒေသတွင် တိုင်ထောင်ပဲကို သက်ကြီးပြောင်းဖူးမျိုးနှင့် ရော၍ စိုက်ကြသည်။

ချုံပုတ်ပဲမျိုးကို တစ်တန်းနှင့် တစ်တန်း (၁.၅-၂) ပေခြား၍ တစ်ပင်နှင့်တစ်ပင် (၁) ပေခွာ၍ စိုက်သည်။ ရာသီဥတုသင့်တင့်သော ဒေသတွင် ရေရရှိက ပဲနှစ်မျိုးလုံးကို တစ်နှစ်ပတ်လုံး စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။

◆ အပင်ပြုစုခြင်း

အပင်ပေါက်စုံသည်နှင့် ပေါင်းမြက်များကို နှိမ်နှင်းပေးရမည်။ အထူးသဖြင့် တိုင်ထောင်ပဲသည် သက်တမ်းပိုရှည်သောကြောင့် ပေါင်းကို ကြိုတင်၍ မနှိမ်ထားပါက နောက်ပိုင်း တိုင်ထောင်ပြီးလျှင် ပေါင်းလိုက်ရခက်သည်။ ပဲပင်များ၏ အမြစ်တွင် နိုက်ထရိုဂျင် ဖမ်းယူနိုင်သော ဘက်တီးရီးယားများရှိသဖြင့် အမြစ်များကို မထိခိုက်အောင် သတိပြုပါ။

◆ ရေသွင်းခြင်း

ပဲပင်တို့သည် ခြောက်သွေ့သော ရာသီဥတုဒဏ်ကို ခံနိုင်ရည်ရှိသော်လည်း ရက်ရှည်ခြောက်သွေ့နေပါက ရေသွင်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ မိုးရာသီစိုက်ပျိုးက ရေနုတ်မြောင်း ပြုလုပ်ထားရမည်။

◆ ခူးဆွတ်ခြင်း

ပဲသီးများကို ပန်းပွင့်ပြီး (၇-၁၀) ရက် အကြာတွင် စတင်ဆွတ်ခူးနိုင်သည်။ တစ်ဧကလျှင် သီးတောင့် (၁၅၀၀၀-၂၀၀၀၀) ထွက်ရှိနိုင်သည်။

◆ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း

မျိုးစေ့ထုတ်ရန်အတွက် ရိတ်သိမ်းချိန် မိုးလွတ်လျှင် အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ အပင်ပေါ်တွင် အသီးများ ခြောက်လာမှ ဆွတ်ခူးရမည်။ မိုးရာသီတွင် မျိုးစေ့ထုတ်လိုပါက အစေ့ကို ကြိုတင်ချွေ၍ ဆက်လက်နေလှန်းပြီးမှ သိမ်းဆည်းသည်။ ပဲမျိုးစေ့များသည် သိုလှောင်ရာ၌ ပိုးထိုးတတ်သောကြောင့် ထုံးနှင့်ရောမွှေပြီး သိမ်းဆည်းသင့်သည်။